

LEREN OM LEERLING TE ZIJN

Samenvatting van een preek over de ontmoeting tussen Jezus en Marta (Lucas 10:38-42 en Johannes 11:17-28; programma 9 in het boekje)

Op de kringen gaan we komende weken aan de slag met Marta.

‘Marta, Marta...’, het is bijna een gezegde geworden, en als je dat zo tegen iemand zegt, dan bedoel je: “Wat bent je toch aan het draven en sloven.”

Marta, Marta,.. kijk liever naar je zus, Maria, die daar aan de voeten van Jezus naar Hem zit te luisteren. Zij heeft het goede deel gekozen, het ene nodige. Marta heeft het niet begrepen, aan de kern van de dingen holt ze voorbij, aan het hart van wat geloven is rent ze voorbij.

Is het wel helemaal terecht dat Marta zo de geschiedenis in is gegaan?

Allereerst maar even heel praktisch: je hebt je ze zo hard nodig in de kring van mensen rond Jezus: actieve mensen als Marta.

Mensen die initiatief tonen, inzet en zorg, ze nemen verantwoordelijkheid en je kunt er van op aan dat het in orde komt. Dat zijn de Marta’s van de kerk, en daar kun je als dominee en als kerkenraad heel blij van worden. Marta’s..., die kom je eigenlijk altijd te kort in de gemeente.

Want het is waar wat een kerkleider al vele jaren geleden zei: ‘In de kerk van Christus vind je vaak meer generaals dan frontsoldaten’. Meer mensen die best vanuit hun stoel willen aangeven hoe het zou moeten, ja hoe anderen het dan zouden moeten doen..., dan mensen die zeggen: kom op, aanpakken; die klus, die taak: geef dat maar aan mij.

Marta..., 100 procent gaat ze ervoor en dan is ze ook nog eens dienstbaar.

Heel mooi is het woord dat er staat voor de zorg waar ze zo in opgaat: *diakonia*, diaconie, dienst, het dienen van mensen, dat is waar Marta hier mee bezig is, en is dat niet juist wat Jezus telkens weer van zijn leerlingen vraagt?

Ja, wacht: dat is wat Hij van zijn *leerlingen* vraagt.

Leerlingen zijn ze, leerling moeten ze zijn, dat is de grote vooronderstelling, de voorwaarde wil het ook met dat dienen echt lukken. Leerling zijn, daar moet het beginnen, daar moet het steeds ook weer naar terug.

Leerling zijn, het is heel bijzonder hoe deze geschiedenis in Lucas 10 dat uitbeeldt: Maria zit aan de voeten van Jezus en luistert daar naar zijn woorden. Alleen al dat beeld van het aan de voeten zitten, dat is in die cultuur de klassieke uitdrukking voor leerling-zijn.

Ons valt dat niet meer op, maar toen was het een revolutie: een vrouw als leerling. Rabbi’s legden de tora niet aan vrouwen uit. Jezus dus wel. Meer nog: Maria heeft volgens Jezus daarmee het goede deel gekozen, het ene nodige.

'Aan uw voeten Heer, is de hoogste plaats'. De plaats van de leerling dus. Dat moest Marta leren. Zoals ook wij dat steeds weer moeten leren. Zo gemakkelijk vergeten we het. Worden we onze eigen baasjes, gedragen we ons als baasjes, ook in de gemeente van de Here Jezus kan dat zo maar gebeuren.

De betekenis van Marta's naam is wat dat betreft opvallend: Marta betekent 'meesteres'. Iemand die het voor het zeggen heeft, de touwtjes in handen. Maar Jezus zegt haar en ons: dan gaat het niet. Je bent vergeten dat je je eerst moet laten dienen en ontvangen. Door Jezus, die immers daartoe kwam; in deze lijdenstijd staat dat weer extra op onze agenda.

Alleen dan – zo zegt Jezus – wordt het echt wat met dat dienen van jou, Marta. Alleen dan kan jouw dienst echt tot opbouw zijn van mijn Koninkrijk en tot eer van God.

Heeft het geholpen, deze terechtwijzing van Jezus aan Marta? Is Marta leerling geworden? Ik ben geneigd om er 'ja' op te antwoorden.

Maar dan moet ik er dat andere Bijbelverhaal naast leggen, waar het boekje voor de kringen vooral over gaat. Over de zieke Lazarus die sterft, en Jezus die maar niet kwam. En als Hij dan in dat dorpje Betanië aankomt, is het te laat.

En let dan eens op Marta. Terwijl zus Maria teleurgesteld thuisblijft, gaat zij naar Jezus toe. En bij alles wat ze niet snapt, vertrouwt ze Hem dan toch. 'Maar zelfs nu weet ik, dat God U alles zal geven wat U vraagt', zegt ze tegen Jezus.

'Ik geloof dat U de messias bent, de Zoon van

God, die naar de wereld zou komen', zo belijdt ze. En dat doet ze nadat Jezus die geweldige woorden heeft gesproken over wie Hij zelf is: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer Hij sterft'.

Over geloof gesproken. Over leerling-zijn gesproken.

Over de Leraar gesproken en wie Hij ook voor u en jou is en wil zijn!

Tot slot, een uitspraak van een beroemd man uit de geschiedenis, Winston Churchill, befaamd om zijn krachtige redevoeringen en sterkte wil in de donkere dagen van oorlog. Maar ook deze uitspraak is van hem overgeleverd:

*"Moed is wat men nodig heeft om op te staan en te spreken;
moed is ook wat men nodig heeft om te gaan zitten en te luisteren."*

Beide vormen van moed wensen we elkaar van harte toe!

Vragen om eens over na te denken:

- Ben jij meer een Maria of een Marta?

- Wat kun jij doen om (nog meer) leerling van Jezus te zijn en te blijven?